

ویلچرنشین صدرنشین

گفت‌وگو با مهدی زمانی، جانبازی که قهرمان تیراندازی با تیانچه در جهان است

۲۲

جامعه غنی و مستقل در گرو پیشرفت علم

گفتاری از استاد شهید مرتضی مطهری در باب علم در اسلام

۲۲

دانش آموخته کلاس مهرجویی

گفت‌وگو با وحیده محمدی فر همکار فیلمنامه‌نویس فیلم «لامینور»

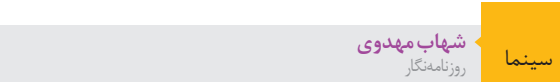
۲۴

هلمشهرکی فرهنگ

گذار علیه کن

چهره شاخص موج نوی فرانسه که در ۹۱سالگی همچنان خبرساز است، کن را یک سلاح تبلیغاتی در خدمت زیبایی‌شناسی غربی نامید

گذار همیشه رادیکال و مخالف‌خوان باز هم به ضیافت مجلل فرانسوی‌ها حمله کرد. از کن ۱۹۶۸ تا کن ۲۰۲۰ بیش از نیم قرن می‌گذرد و فیلمساز جوان جریان تازه متولد شده موج نو، حالا ۹۱ساله است. در جوانی به‌همراه رفقایش روی سن رفت و جشنواره را برهم زد و حالا با پیامی تند و صریح مهم‌ترین فستیوال سینمایی جهان را زیر سؤال برده است. برای گذار سینما از سیاست جدانیت مشخصاً از مه ۱۹۶۸ گذار همواره پدیدگاه‌های سیاسی‌اش ترسیم سینما آمده است. اتفاقی که باعث شد پرشورترین چهره موج نو، از عشق به سینما به تعهد اجتماعی برسد و به تعبیری از فیلمسازی یوروژا به فیلمسازی انقلابی. او از فرم تا محتوا تغییر کرد و در دهه ۷۰ میلادی تعدادی از مهم‌ترین آثارش را پدیدگاه‌های صریح سیاسی‌اش ساخت. از همان روزی که روی سن رفت و با دوستانش کن را تعطیل کرد، داستان گذار سیاسی شروع شد. داستانی که فصل افتتاحیه‌اش حمله به جشنواره کن بود؛ جشنواره‌ای که گذار هیچ وقت میانه‌ای با آن نداشته است و حالا هم انتقادات تند و تیزی درباره سازو کارش مطرح کرده است. کارگردانی که چند سال پیش وقتی خاطراتش از جشنواره کن ۱۹۶۸ را می‌گفت این جمله را بر زبان آورد: «کارگردان‌های بزرگ آثار شیست هستند».

جشنواره‌ای که اختتامیه نداشت

اگر فهرست برگزیدگان ادوار جشنواره کن را مرور کنیم متوجه می‌شویم که کن ۶۸ هیچ برنده‌ای نداشت است. جشنواره‌ای که البته بر گزار شد و بیشتر فیلم‌هایش هم به‌نمایش درآمد ولی همزمانی‌اش با جنبش مه ۶۸ باعث شد گذار و رفقایش بساطش را بر هم بزنند. در روزهایی که موج نوی سینمای فرانسه همچنان انگیز ترین اتفاق ممکن برای علاقه‌مندان سینما بود و ژان لوک گذار به همراه فرانسوا تروفو شخص‌ترین چهره‌های جریانیه بودند که حکم شورش علیه سینمای مجلل و محافظه کار فرانسه را داشتند. در شرایطی که فرانسه

در گیر جنبش دانشجویی، کارگری شده بود جشنواره کن هم بر گزار می‌شد. دانشجویان خشمگین با همراهی کارگران دانشگاه‌ها را به تعطیلی کشانده بودند و حالا نوبت موج نویی‌ها رسیده بود که سراغ کن بروند. روز ۱۹مه ۱۹۶۸ تعدادی از سینماگران به سالن «ژان کوکتو» جشنواره کن رفتند و آن را اشغال کردند. در میان آنان فرانسوا تروفو،

نخل طلا برای مثلث غم

از سلب‌ریتی‌ها را سوار کست‌ای تفریحی و سپس آنها را در میانه آب‌های عمیق رها می‌کند و بازماندگانی که به جزیره‌ای بیابانی راه یافته‌اند را اودار می‌کند که جامعه‌ای جدید بسازند که در آن پول و دارایی هیچ قدرتی ندارد. هیأت‌داران این دوره از جشنواره کن نسبت به گذشته جوازیش بخش رقابتی را به طرز سخاوتمندانه تری تقسیم کرده است. در این دوره از جشنواره در مجموع ۴جایزه به جوازیش قبلی افزوده شده است؛ ۲جایزه به‌طور مشترک اهدا شد و یک جایزه ویژه هفتادوپنجمین دوره جشنواره کن نیز به جوازیش قبلی اضافه شده بود. در این دوره در مجموع ۱۰جایزه اهدا شد که این به‌معنای آن است که تقریباً نیمی از ۲۱فیلم بخش رقابتی جایزه دریافت کردند.

از سلب‌ریتی‌ها را سوار کست‌ای تفریحی و سپس آنها را در میانه آب‌های عمیق رها می‌کند و بازماندگانی که به جزیره‌ای بیابانی راه یافته‌اند را اودار می‌کند که جامعه‌ای جدید بسازند که در آن پول و دارایی هیچ قدرتی ندارد. هیأت‌داران این دوره از جشنواره کن نسبت به گذشته جوازیش بخش رقابتی را به طرز سخاوتمندانه تری تقسیم کرده است. در این دوره از جشنواره در مجموع ۴جایزه به جوازیش قبلی افزوده شده است؛ ۲جایزه به‌طور مشترک اهدا شد و یک جایزه ویژه هفتادوپنجمین دوره جشنواره کن نیز به جوازیش قبلی اضافه شده بود. در این دوره در مجموع ۱۰جایزه اهدا شد که این به‌معنای آن است که تقریباً نیمی از ۲۱فیلم بخش رقابتی جایزه دریافت کردند.

از سلب‌ریتی‌ها را سوار کست‌ای تفریحی و سپس آنها را در میانه آب‌های عمیق رها می‌کند و بازماندگانی که به جزیره‌ای بیابانی راه یافته‌اند را اودار می‌کند که جامعه‌ای جدید بسازند که در آن پول و دارایی هیچ قدرتی ندارد. هیأت‌داران این دوره از جشنواره کن نسبت به گذشته جوازیش بخش رقابتی را به طرز سخاوتمندانه تری تقسیم کرده است. در این دوره از جشنواره در مجموع ۴جایزه به جوازیش قبلی افزوده شده است؛ ۲جایزه به‌طور مشترک اهدا شد و یک جایزه ویژه هفتادوپنجمین دوره جشنواره کن نیز به جوازیش قبلی اضافه شده بود. در این دوره در مجموع ۱۰جایزه اهدا شد که این به‌معنای آن است که تقریباً نیمی از ۲۱فیلم بخش رقابتی جایزه دریافت کردند.

پارک جان ووک با «تصمیم وداع» بهترین کارگردان شد
پارک جان ووک، کارگردان مطرح کره‌ای نیز با فیلم هیجان‌انگیز

ژان لوک گذار، لویی مال و کلود بری، کارگردانان چپ سینمای فرانسه حضور داشتند و همچنین چندین هنرپیشه ازجمله ژان پی رلتو بازیگر چند فیلم از تروفو و گذار، چندین فیلمنامه‌نویس، منتقد سینما، کارگران بخش فنی سینما و حتی تعدادی از شرکت‌کنندگان غیرفرانسوی جشنواره کن. در میان هیاهوی حاضران فرانسوا تروفو، کارگردان سینمای موج نو روی صحنه نمایش رفت تا پایتبه «مجمع عمومی سینمای فرانسه» را قرائت کند. حلقه کوچک‌تری از این افراد همدیگر را در روز ۱۷مه ملاقات کرده بودند. آنها از برگزاری خونسر دانه جشنواره کن و «فضای هنری» حاکم بر آن خشمگین بودند.از سویی تمامی فرانسه در شورش و اعتصاب به سر می‌برد و از سویی دیگر بیش از یک ماه بود که آنها بر سر دفاع از «سینما تک فرانسه» با دولت و پلیس در گیر بودند. این جمع کوچک در همان دیدار تصمیم گرفت به هر ترتیب از ادامه جشنواره کن جلوگیری کند. روز ۱۸مه، پیش از نمایش فیلم «یخ‌دریبهشت نعنایی» ساخته کارلوس سائورا، فرانسوا تروفو و جرال‌دین چاپلین، بازیگر نقش اول فیلم و همسر سائورا و دختر چارلی چاپلین، خودشان را از پرده سینمای سالن نمایش دهنده فیلم آویزان و جشنواره را متوقف می‌کنند. معترضان که حالا به تعدادشان افزوده شده است به مدرسه اشغال شده «ووژپیرا» در نزدیکی محل برگزاری جشنواره کن می‌روند و تا پاسی از شب بر سر مقام پایتیه «مجمع عمومی سینمای فرانسه» بحث می‌کنند، بیانیه‌ای که بناسبت بعد از اشغال سالن «ژان کوکتو»، توسط فرانسوا تروفو خوانده شود. بعد از خوانده شدن بیانیه ۳نفر از اعضای هیأت‌داران جشنواره کن، لویی مال، مونیکاویتی و رومن پولانسکی از سمت خود استعفا دادند. سپس فرانسوا تروفو، میلوش فورمن، آلن رنه، کلود لولوش و کارلوس سائورا فیلم‌های خودشان را از جشنواره بیرون کشیدند. جمعیت، که هر لحظه به تعدادش افزوده می‌شد، به سمت سالن اصلی نمایش فیلم جشنواره کن رفت و این سالن را اشغال کرد. بحث و جدل میان اهالی معترض سینما و هواداران ادامه جشنواره ساعت‌ها ادامه داشت. در نهایت روبرو فاور لوهر، رئیس جشنواره کن به سالن اشغال شده آمد و بیانیه هیأت‌مدیره جشنواره را خواند. هیأت‌مدیره با اتفاقاً ر تصمیم گرفته بود جشنواره کن را تعطیل کند.

کن سلاح تبلیغاتی است

با گذشت ۴۴سال از آن روزها، گذار در تازه‌ترین اظهاراتش دوباره جشنواره کن را زیر سؤال برده است. «کن سلاح تبلیغی در خدمت زیبایی‌شناسی غربی است.» این شاید مهم‌ترین نکته صحبت‌های اخیر ژان لوک گذار باشد: اگر از منظر نحوه «اجرا» و کم و کیف «روی صحنه آمدن» به مداخله ژلنسکی در جشنواره کن بنگریم باید گفت این قضیه هیچ ابهامی

و ترسناک «تصمیم وداع» که تا حد زیادی به سبک فیلم‌های آلفرد هیچکاک ساخته شده، جایزه بهترین کارگردان این دوره از جشنواره کن را به‌خود اختصاص داد. این فیلم درباره کارا آگاهی است که به زنی که مشکوک به قتل همسرش است، احساس عاطفی پیدا می‌کند. در این پرورنده یی گنهای زن اثبات می‌شود، اما چند سال بعد و زمانی که همسر دوم این زن در حادثه‌ای که به هیچ‌وجه نمی‌توان آن را تصادفی دانست، کشته می‌شود، کارآگاه قهرمان فیلم ناگزیر می‌شود نسبت به پرورنده این زن ارزیابی دوباره‌ای انجام دهد.

هر سال یک‌بار در جشنواره کن هیأت‌داران جایزه ویژه‌ای به مناسبت سالگرد این جشنواره اختصاص می‌دهند. در این دوره جایزه ویژه جشنواره به برداران داردن به‌خاطر فیلم «توری و لوکیتا» اختصاص یافت. برداران داردن پیش‌تر با فیلم‌های خود ۲بار برنده جایزه نخل طلای کن شده بودند.

انو وهشت‌کوه برندگان جایزه هیأت‌داران

جایزه هیأت‌داران این دوره از جشنواره هم به‌طور مشترک به فیلم‌های «اتو» به کارگردانی «برژی اسکولیموفسکی» از لهستان و فیلم «هشت‌کوه» به کارگردانی زوج هنری بلژیکی فلیکس فلان گرونینگن و بشارلوت واندرمیرش، اختصاص یافت. فیلم «اتو» از عجیب‌ترین فیلم‌های به نمایش درآمده در جشنواره کن است؛ چرا که برژی اسکولیموفسکی در این فیلم از نگاه یک خر به دنیای معاصر نگر بسته و در این فیلم سفر یک الاغ و مواجهه او با آدم‌های خوب و بد به تصویر کشیده شده است. برژی اسکولیموفسکی در فیلم «اتو»، نگاه منحصر به

فیلم شعبی پروانه نمایش گرفت

شورای پروانه نمایش فیلم‌های سینمایی با صدور پروانه‌نمایش ۲فیلم موافقت کرد. به گزارش همشهری، شورای پروانه نمایش فیلم‌های سینمایی در جلسه‌اخیر با صدور پروانه نمایش برای فیلم‌های «بدون قسار قبلی» به تهیه‌کننده کی محمد بابایی و کارگردانی بهروز شعبی و «روز هفته» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی غلامرضا سائلی موافقت کرد. مصطفی ز زمانی و الهام کرداد دیگر بازیگران فیلم «بدون قرار قبلی» هستند که بخشی از آن در حرم امام رضا(ع) و مشهد مقدس فیلمبرداری شده‌است.

نوای سازه‌ها در جشنواره هنرهای مقاومت تونس

گروه سازه‌های ایرانی بنیاد رودکی در افتتاحیه جشنواره هنرهای مقاومت تونس به اجرای برنامه پرداخت. به گزارش همشهری، گروه سازه‌های ایرانی که به کشور تونس اعزام شده‌است، در افتتاحیه جشنواره هنرهای مقاومت روی صحنه رفت. این‌گروه همچنین اجراهای مختلفی در این کشور خواهد داشت. بوریا شیبوافرد (نوازنده نی و سرپرست گروه)، مسعود آزین(تار)، سهراب‌بحیرایی (حمید کریمیان (عود) و مرتضی پورمروا (تنبک)، اعضای این گروه‌ا تشکیل می‌دهند. افتتاحیه سومین جشنواره هنرهای مقاومت با حضور مقام‌های سیاسی و فرهنگی تونس و هنرمندانی از کشورهای ایران، سوریه، لبنان، الجزایر و... برگزار شد.

درخواست ۲۰فیلم برای اکران

در پی ضرب‌الاجل رئیس سازمان سینمایی به سینماگران‌ای که بدون پروانه ساخت فیلم‌هاسته بودند، صاحبان ۲۱۲۰ اثر برای دریافت مجوز اقدام کردند. به گزارش ایسنا، نیمه‌های اردیبهشت رئیس سازمان سینمایی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «کلیه کسانی که شامل همسند هستند ۱۲مورد فیلم‌نیمه‌مند و بلند داستانی و ۲مورد هم فیلم سینمایی مرا جمعه قرار بر این است کمتهای تشکیل شود تا اعضای آن – که هنوز تعیین نشده‌اند – این آثار تولیدشده بدون پروانه ساخت را از پاییز و بازبینی کنند»

بی‌اعتباری ژست‌های اپوزیسیونی

صحبت رئیس سازمان سینمایی درباره جشنواره کن

حضور سینمای ایران در جشنواره امسال فیلم کن تنها به حضور فیلم‌ها و سینماگران ایرانی ختم نمی‌شد. بنیاد سینمایی فارابی نیز که مسئول «چتر سینمای ایران» در بازار فیلم کن بود، در این رویداد حضور داشت. به گزارش همشهری، در بازار فیلم کن ۲۲، ۲۰ نمایندگان بنیاد سینمایی فارابی و ۷شرکت حاضر در چتر سینمای ایران با مسئولان کمپانی‌های بین‌المللی کشورهای مختلف درباره عرضه و پخش بین‌المللی فیلم‌های ایرانی، برقراری ارتباط با جشنواره‌های مهم فیلم جهت همکاری‌های مشترک، اقدام برای تعریف پروژه‌های تولید مشترک، گسترش همکاری‌های بین‌جشنواره‌ای و... مذاکره کردند. امسال بنیاد سینمایی فارابی با فیلم‌هایی همچون «دسته دختران» ساخته منیر قیدی، «بدون قرار قبلی» ساخته بهروز شعبی، «مارتینیس عماد و طویا» ساخته کاوه صیاج‌زاده، «میجر» ساخته احسان عبدی‌پور، «افسانه بنسلاں، غول چراغ جادو» ساخته حبیب احمدزاده و... در بازار فیلم کن ۲۲ حضور داشت. همچنین ۱۴ فیلم کلاسیک ایرانی از جمله «کلوزآپ» به کارگردانی عباس کیارستمی، «گاو» و «لیلا» به کارگردانی داریوش مهرجویی، «مسافران» به کارگردانی بهرام بیضایی، «ناخدا خورشید» به کارگردانی ناصر تقوایی، «سادر» به کارگردانی علی حاتمی، «آژانس شیشه‌ای» به کارگردانی ابراهیم حاتمی‌کیا و «ورسوی آبی» و «ترکس» به کارگردانی رخشان بنی‌اعتماد نیز در بازار کن عرضه شدند. صبح روز گذشته محمد خزاعی، رئیس سازمان سینمایی، در دیدار با سیدمهدی جوادى، مدیرعامل و راندر فیلد، معاون امور بین‌الملل و توسعه بازار خارجی بنیاد سینمایی فارابی و مدیر چتر سینمای ایران در بازار فیلم کن ۲۲ در جریان توافقات و مذاکرات انجام‌شده در چتر سینمای ایران قرار گرفت. در این دیدار، گزارشی کامل از سوی راندر فیلزاده درباره دستاوردهای سینمای ایران و برگزاری بیش از ۱۰۰ دیدار، نشست و مذاکرات قدمتماتی در این بازار ارائه شد.

سینماگران به مثابه سفیران فرهنگی کشور

محمد خزاعی نیز در این دیدار، ضمن قدردانی از تلاش‌های مسئولان چتر سینمای ایران در رویداد مهم جشنواره کن، بر لزوم دفاع از حقانیت ملت مظلوم ایران در برابر زورگویی کشورهای آمریکایی و اروپایی و ضرورت حفظ شأن، شخصیت و ساحت سینمای ایران در رفتار و گفتار سینماگران در عرصه‌های بین‌المللی تأکید کرد و گفت: سینماگران حاضر در جشنواره‌های بین‌المللی به‌مثابه سفیران فرهنگی کشور و نمایندگان مردم هستند و انتظار می‌رود آنها صدای مظلوم ملت ایران باشند که سال‌هاست مورد ظلم، اجحاف و تحریم کشورهای اروپایی و آمریکایی قرار دارند.

بهترین فرصت برای ارائه تصویر درست از ایران

رئیس سازمان سینمایی با بیان اینکه، اظهارات غیرفرهنگی و غیرسینمایی در کنفرانس‌های خبری و رسانه‌ای با انگیزه‌های سیاسی و نمایش ژست‌های اپوزیسیونی، هیچ‌گاه مشروعیت و اعتبار بین‌المللی در پی نخواهد داشت، بلکه با واکنش منفی مردم نیز مواجه خواهد شد. افزود: تجربه به‌بزرگان سینمای ایران به‌خصوص بزرگانی که در آن‌سوی مرزها چهره‌ای شناخته‌شده‌تر دارند همچون مرحوم کیارستمی، مجید مجیدی و... نشان داده است که سینماگران به‌افتخارهای هنرچراگانه و خلاف عرف ملی و بین‌المللی و نمایش پوپولیستی و نازل، بلکه با آثار و رهیافت‌های سینمایی و هنری‌اش است که می‌تواند وجهه ماندگار جهانی کسب کند.

وی اضافه کرد: جشنواره‌های بین‌المللی بهترین فرصت برای تبادل نظر، گفت‌وگو، ارائه گفتمان تازه و ارائه تصویر درست از ایران اسلامی، ارزش‌ها، اخلاقیات، فرهنگ عمومی و آرمان‌خواهی تمدنی ملت ما می‌تواند باشد. خزاعی با بیان اینکه کاش به تاسی از بزرگان سینما، حضورهای بین‌المللی به دستاوردهای فرهنگی، تمدنی و گفتمانی منجر شود، افزود: همه سینماگران می‌دانند و آگاهند که کشورهای اروپایی و آمریکایی ۴دهه است که با ناجوانمردی و با تحمیل شددیدرین تحریم‌ها مردم ما را از بدبختی‌ترین حقوق اساسی بین‌المللی محروم ساخته و سال‌هاست که ملت عزیز ما طعم تلخ بی‌عدالتی فاشش با تحریم کشورهای غربی را تحمل می‌کند. آیا شایسته نبود و نیست سینماگران ایرانی حاضر در جشنواره‌ها از جمله همین جشنواره کن – که خانواده‌ها، بستگان، دوستان، همشهریان – صدای مظلومیت مردم و راوی گوشه‌ای از جفا و جنایت آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها علیه کشور بزرگ ایران باشند؟ آیا سازاوار است برای کسب جایزه به رفتارهای نمایشی، غیرصادقانه و مبالغه‌آمیز تن‌دهید و در برابر ظلم و حق‌کشی که به بیش از ۸۰ میلیون ایرانی روا داشته شده، سکوت کنید؟ مشروعیت و جایزه با قلوب شاد مردم رقم می‌خورد و جامعه و مردم به سینماگرانی احترام می‌گذارند که رفتارشان تبلور عزت، غرور ملی و هویت دینی، اعتقادی و آرمانی کشورشان باشد. خزاعی گفت: سینماگر تافته جداافتاده از ملتش نیست و رسالت اجتماع‌ناپذیرش بدون تردید، دفاع از حقوق آنها و صیانت از غرور و منافع ملی و اهتزاز پرچم و عزت ایرانی و اسلامی و تقابل با دشمنان سرزمینش است. وی در پایان از مدیرعامل خانه سینما خواست تا پیرامون حواشی حضور سینماگران ایرانی در جشنواره کن در شورای صیات خانه سینما بررسی‌های لازم در صورت گیرد و نتیجه به شورای اخلاقی حرفه‌ای سینما ارائه شود.